

Na podlagi 31. člena zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/96) in 84. člena zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96) izdaja minister za šolstvo in šport

ODREDBO

o standardih in normativih v izobraževanju odraslih

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen **(vsebina odredbe)**

- Normativi in standardi ter merila, ki jih določa ta odredba, so podlaga za izračun:
- sredstev za investicije in za materialne stroške ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo nepremičnin in opreme v javnih organizacijah za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je država,
 - sredstev za plače s prispevki in davki andragoških in drugih strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja v javnih organizacijah za izobraževanje odraslih, ki se na podlagi sistemizacije in zasedbe delovnih mest financirajo iz državnega proračuna;
 - stroškov za izvajanje izobraževalnih programov, določenih z letnimi programi izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: javni programi), ki obsegajo sredstva za plače, avtorske honorarje in materialne stroške za izvedbo programov oziroma dela teh stroškov, kadar za posamezne javne programe ni zagotovljeno financiranje iz javnih sredstev v celoti, in za izobraževalne programe, ki se sofinancirajo najmanj do tretjine iz drugih virov ter
 - plač, avtorskih honorarjev in materialnih stroškov pri opravljanju infrastrukturnih dejavnosti.

II. SREDSTVA ZA INVESTICIJE IN MATERIALNE STROŠKE

2. člen **(zagotavljanje sredstev za pokrivanje stroškov)**

Za investicije v javne organizacije ustanoviteljica zagotavlja najmanj takšen obseg sredstev, da javna organizacija izpolnjuje minimalne standarde prostorov in opreme, kot jih za posamezne dejavnosti te organizacije določa odredba o strokovni izobrazbi strokovnih delavcev in minimalnih standardih prostorov in opreme v izobraževanju odraslih.

Za neprogramske materialne stroške, stroške investicijskega vzdrževanja in stroške obnove nepremičnin in opreme v javnih organizacijah se priznava iz državnega proračuna 15% delež od sredstev za plače andragoških in drugih strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja, ki jih organizacija prejema iz državnega proračuna na podlagi sistemizacije v skladu s to odredbo.

III. ELEMENTI ZA SISTEMIZACIJO DELOVNIH MEST

3. člen

(osnova za sistemizacijo)

Delovna mesta andragoških in drugih strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja v javnih organizacijah za izobraževanje odraslih in javnih šolah (v nadaljnjem besedilu: javne organizacije) se sistemizirajo v skladu z obsegom izobraževanja po javnih programih.

Javna organizacija, ki sistemizira in zasede delovna mesta v skladu s prvim odstavkom tega člena, ob pogojih, ki jih določa ta odredba, pridobiva sredstva za plače s prispevki in davki.

4. člen (normativ za sistemizacijo)

Javne organizacije sistemizirajo in zasedejo delovno mesto vodje izobraževanja odraslih, če letno izvedejo najmanj 5000 ur organiziranega izobraževalnega dela za odrasle, pri čemer se realizirane ure po javnih programih poklicnega in strokovnega izobraževanja vrednotijo s faktorjem 1,4, realizirane ure po javnih programih jezikovnega izobraževanja s faktorjem 0,5, realizirane ure po javnih programih splošnega in državljsanskega izobraževanja pa s faktorjem 1,8.

Med realizirane ure v javnih programih splošnega izobraževanja iz prejšnjega odstavka tega člena se ne všttevajo realizirane ure v osnovni šoli za odrasle.

Javne organizacije lahko sistemizirajo tudi delovna mesta andragoških in drugih strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja, če presegajo normative, določene v prvem odstavku tega člena, vendar se zadnje delovno mesto lahko sistemizira, če so normativi, določeni v prejšnjem odstavku, preseženi najmanj za tretjino.

5. člen (minimalni normativ)

Javne organizacije, ki ne dosegajo normativov iz prejšnjega člena te odredbe, sistemizirajo delovna mesta v sorazmerno manjšem obsegu, vendar le, če dosegajo vsaj tretjino s to odredbo določenih normativov.

6. člen (odstopanja)

Ne glede na določila 4. in 5. člena te odredbe sistemizirajo in zasedejo delovna mesta javne organizacije, ki delujejo v občinah na narodnostno mešanih območjih in izvajajo javne programe za pripadnike drugih narodnosti.

Delovna mesta sistemizira in zasede tudi javna organizacija, ki deluje na demografsko ogroženem območju ali ki edina v državi izvaja določen javni program.

O odstopanjih iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča s posebnim sklepom pristojno ministrstvo.

7. člen (ugotovitev števila delovnih mest)

Število sistemiziranih delovnih mest in sredstva za njihove plače v skladu s to odredbo ugotavlja pristojno ministrstvo vsako leto in o tem z javno organizacijo sklene pogodbo.

IV. ELEMENTI ZA VREDNOTENJE STROŠKOV IZVAJANJA JAVNIH PROGRAMOV

8. člen (učna obveznost)

Za izračun normiranih stroškov za izvajanje javnih programov se šteje za polno učno obveznost:

- pri organiziranem izobraževalnem delu učitelja splošno-izobraževalnih in strokovno-teoretičnih predmetov v javnih programih, ki se izvajajo v skupinskih oblikah (pouk, večerna šola, tečaj, seminar) in mentorjev študijskih krožkov v obsegu 18 ur tedensko;
- pri organiziranem izobraževalnem delu učitelja praktičnega pouka, ki se izvaja v skupinskih oblikah (pouk, večerna šola, tečaj, seminar), v obsegu 22 ur tedensko;
- pri organiziranem izobraževalnem delu laboranta in inštruktorja praktičnega pouka, ki se izvaja v skupinskih oblikah (pouk, večerna šola, tečaj, seminar), v obsegu 27 ur tedensko;
- pri mentorskem delu v individualnih oblikah izobraževalnega dela (izobraževanje na daljavo, konsultativne oblike izobraževalnega dela ipd.) v obsegu 15 ur tedensko.

9. člen (oblikovanje skupin v skupinskih oblikah izobraževanja)

Za izračun normiranih stroškov izvajanja javnih programov se upoštevajo naslednji normativi pri oblikovanju skupin:

- v oddelku v več kot polovico šolskega leta trajajočih javnih programih najmanj petindvajset udeležencev;
- v oddelku v javnih programih, v katerih traja izobraževanje največ polovico šolskega leta, najmanj petnajst udeležencev;
- v skupini, v kateri poteka delo v obliki praktičnega usposabljanja, vaj, dela v skupinah ipd., najmanj dvanajst udeležencev.

10. člen (kombinirani oddelki)

Kadar izobraževanje organizacijsko poteka v oddelkih, je v primerih kombiniranih oddelkov najmanjše število udeležencev dvanajst.

11. člen (odstopanja)

Odstopanja od določil 9. in 10. člena te odredbe so mogoča v primerih:

- kadar gre za eksperimentalno izvedbo programa in je to s sklepom o izvedbi poskusa izrecno določeno,
- kadar je drugačen normativ določen s predpisi, ki urejajo varstvo pri delu,
- kadar se oblikujejo oddelki ali skupine odraslih s posebnimi potrebami ali pa so v oddelku ali skupino vključeni najmanj štirje odrasli s posebnimi potrebami,
- kadar se javni program izvaja samo na enem mestu v državi,

- kadar se zaradi osipa v višjih razredih, letnikih ali skupinah zmanjša število udeležencev pod minimalni normativ, pa jim na območju dnevne migracije ni mogoče organizirati zaključka izobraževanja.

Upravičenost odstopanj iz tretje, četrte in pete alinee prejšnjega odstavka tega člena ugotavlja pristojno ministrstvo.

12. člen (individualne oblike izobraževanja in učenja)

Izobraževanje oziroma učenje, ki poteka v obliki organiziranega samostojnega izobraževanja, izobraževanja na daljavo in v podobnih oblikah, mora biti organizirano tako, da en mentor sodeluje z najmanj petnajstimi udeleženci tedensko.

Če z odredbo pristojnega ministra ni drugače določeno, ima vsak udeleženec individualne oblike izobraževanja pravico do mentorskega dela v obsegu najmanj 10% ur, ki jih program predvideva za skupinsko izvedbo.

13. člen (sredstva za plače)

Pri izračunu normirane cene izvajanja javnih programov se poleg sredstev za plače učiteljev upoštevajo tudi sredstva za plače poslovnih, administrativnih, računovodskih in tehničnih delavcev, in sicer v naslednjem deležu od sredstev za plače učiteljev, ki so za posamezni javni program izračunani v skladu s to odredbo:

- 5% za delo poslovnih delavcev,
- 5% za delo administrativnih delavcev,
- 5% za delo računovodskih delavcev in
- 5% za delo tehničnih delavcev.

14. člen (sredstva za plače organizatorjev izobraževanja)

Pri izračunu normirane cene izvajanja javnih programov, ki jih izvajajo organizacije za izobraževanje odraslih ali zasebniki, ki nimajo pravice do sistemizacije delovnih mest vodje izobraževanja odraslih oziroma andragoških in drugih strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja v skladu s to odredbo, se všttevajo tudi sredstva za plače teh delavcev, in sicer v 16,5% deležu od sredstev za plače učiteljev in drugih delavcev, ki so za posamezni javni program izračunani v skladu s to odredbo.

15. člen (izračun fiksnih materialnih stroškov)

Fiksni materialni stroški, potrebni za izvedbo javnih programov, ki obsegajo neprogramske stalne stroške ter stroške za čistila, telekomunikacijske povezave, pisarniški material in učila, se izračunajo v naslednjem deležu:

- I. kategorija: izobraževalni programi pretežno splošno-izobraževalne oziroma družboslovne usmeritve ter študijski krožki – 15% sredstev za plače učiteljev;
- II. kategorija: izobraževalni programi pretežno poklicne oziroma naravoslovno-tehnične usmeritve in programi projektnega učenja mlajših odraslih – 18% sredstev za plače učiteljev.

16. člen (drugi materialni stroški)

Stroški prostorov obsegajo stroške ogrevanja, porabe električne energije in vode in se izračunavajo v odvisnosti od normirane velikosti prostorov, potrebnih za izvedbo izobraževalnega dela, in sicer:

- I. kategorija: izobraževalni programi pretežno splošno-izobraževalne oziroma družboslovne usmeritve – 6 m² na vpisanega udeleženca, v skladu z normativi za oblikovanje skupin, določenih s to odredbo;
- II. kategorija: izobraževalni programi pretežno poklicne oziroma naravoslovno-tehnične usmeritve in programi projektnega učenja mlajših odraslih – 9 m² na vpisanega udeleženca, v skladu z normativi za oblikovanje skupin, določenih s to odredbo.

Pri izračunu teh stroškov se upošteva naslednja normirana poraba:

- za ogrevanje: I. klimatska cona 68 Kwh/m²
II. klimatska cona 77 Kwh/m²,
III. klimatska cona 85 Kwh/m²,
- za električno energijo 20 Kwh/m²,
- za vodo 1 m³/m².

17. člen (zmanjšanje materialnih stroškov)

Javni organizaciji, katere ustanoviteljica je država, se pri priznavanju stroškov iz tega člena odštejejo materialni stroški, do katerih je upravičena na podlagi drugega odstavka 2. člena te odredbe.

18. člen (odstopanja)

Na podlagi mnenja Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih lahko pristojni minister določi drugačen normativ za obračun materialnih stroškov, če gre za programe, ki zahtevajo bistveno več materialnih sredstev za izvedbo.

19. člen (izračun stroškov razvoja)

Pri izračunu normirane cene izvedbe posameznega javnega programa se vračunajo stroški razvoja, med katere štejejo sredstva za usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev, ki sodelujejo pri organizaciji in izvedbi programov in delo pri izpopolnjevanju oziroma razvijanju programa.

Sredstva za razvoj predstavljajo 5% delež od sredstev za plače učiteljev, izračunanih za posamezni javni program v skladu s to odredbo.

V. STANDARDI IN NORMATIVI ZA INFRASTRUKTURNE DEJAVNOSTI, DOLOČENE Z LETNIM PROGRAMOM

20. člen (infrastrukturne dejavnosti)

- Infrastrukturne dejavnosti v izobraževanju odraslih obsegajo:
- splošnoizobraževalna središča za samostojno učenje odraslih,
 - borze znanja,
 - raziskovalno delo,
 - razvojno delo,
 - svetovalno delo,
 - razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema,
 - publicistično dejavnost,
 - promocijske dejavnosti,
 - mednarodno sodelovanje,
 - razvoj javne službe,
 - izpopolnjevanje in usposabljanje andragoških delavcev,
 - evalvacije,
 - drugo.

21. člen (delovna obveznost)

V splošnoizobraževalnem središču za samostojno učenje in pri borzi znanja se šteje za polno delovno obveznost strokovnih delavcev:

- pri svetovalnem in mentorskem delu v splošnoizobraževalnih središčih za samostojno učenje v obsegu 20 ur dela z udeleženci tedensko, pri čemer se priznava polna delovna obveznost enega strokovnega delavca z visokošolsko izobrazbo, če je letno realiziranih 1300 učnih ur udeležencev;
- pri neposrednem delu s strankami v regijski borzi znanja 30 ur dela z udeleženci, v osrednji pa 15 ur dela z udeleženci tedensko, pri čemer se regijski borzi znanja obračunajo sredstva za enega strokovnega delavca z višjo strokovno izobrazbo, osrednji borzi pa dva delavca z višjo strokovno izobrazbo.

22. člen (odstopanja)

Če splošnoizobraževalno središče za samostojno učenje normativ iz prejšnjega odstavka tega člena presega ali tega normativa ne dosega, se pri izračunu normirane cene smiselno upoštevajo določbe 5. in 6. člena te odredbe.

23. člen (izjema)

V skladu s to odredbo se v času eksperimentalnega delovanja sofinancira tudi dejavnost drugih središč za samostojno učenje, če je tako določeno z letnim programom izobraževanja odraslih ali odredbo o poskusu pristojnega ministra.

24. člen (fiksni materialni stroški)

Fiksni materialni stroški, ki obsegajo neprogramske stalne stroške ter stroške za čistila, telekomunikacijske povezave, pisarniški material in učila, se pri splošnoizobraževalnih središčih za samostojno učenje in borzah znanja izračunajo v naslednjem deležu od sredstev za plače strokovnih delavcev, izračunanih na podlagi teh standardov, normativov in meril:

- splošnoizobraževalna središča za samostojno učenje – 30%,

- regijska borza znanja – 20% in osrednja borza znanja – 25%.

25. člen **(drugi materialni stroški)**

Stroški prostorov, ki obsegajo stroške ogrevanja, porabe električne energije in vode, se izračunavajo v odvisnosti od normirane velikosti prostorov, potrebnih za izvedbo izobraževalnega dela, in sicer:

- pri splošnoizobraževalnih središčih za samostojno učenje 5 m² na učno mesto,
 - pri regijski borzi znanja 25 m² in pri osrednji borzi znanja 35 m²,
- pri čemer se pri izračunu teh stroškov upošteva normirana poraba, določena v 16. členu te odredbe.

26. člen **(sredstva za plače)**

Pri izračunu normirane cene dejavnosti splošnoizobraževalnih središč za samostojno učenje in borz znanja se poleg sredstev za plače strokovnih delavcev vračunajo tudi sredstva za plače, kot jih določata 13. in 14. člen, ter sredstva za razvoj, kot jih določa 17. člen te odredbe.

27. člen **(razvojno in raziskovalno delo)**

V raziskovalnem in razvojnem delu se upoštevajo standardi in normativi, ki jih opredeljujejo veljavni predpisi za razvojno-raziskovalno delo.

28. člen **(svetovalno delo)**

Za polno delovno obveznost svetovalnega delavca se šteje 1800 ur letno. Svetovallec mora imeti najmanj tako stopnjo izobrazbe kot se zahteva za področje, za katerega svetuje.

29. člen **(informacijska dejavnost)**

Informacijsko mrežo izvajalcev javnih programov sestavljajo vse javne organizacije za izobraževanje odraslih in drugi izvajalci javnih programov, ki javne programe izvajajo neprekinjeno vsaj tri leta.

Informacijsko mrežo ponudbe in povpraševanja sestavljajo tudi posamezne regijske borze znanja, ki praviloma delujejo v regionalnih središčih, in osrednja borza, ki deluje na državni ravni in opravlja skupne dejavnosti za celotno mrežo borz znanja v Sloveniji.

Informacijska mreža temelji na računalniški povezavi med posameznimi izvajalci in med povezavo vseh izvajalcev, vključenih v mrežo, z informacijskim centrom v službi za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport ter Andragoškim centrom Slovenije.

Informacijsko mrežo sestavljajo računalniški paket z ustrezno strojno in programsko opremo ter strojna in programska telekomunikacijska oprema.

30. člen (letni pregled izobraževalne ponudbe)

Letni pregled ponudbe izobraževalnih organizacij za odrasle se izdeluje letno v obliki tiskanega materiala in v računalniškem zapisu, izdeluje pa se na državni ravni vsako leto tako, da so podatki dostopni najkasneje 1. oktobra.

31. člen (publicistična dejavnost)

Avtorje publicistične dejavnosti se izbira na podlagi javnih razpisov. Pri izbiri se upoštevajo:

- strokovne reference in
- dokumentirani praktični dosežki.

Vsak avtor mora pripraviti koncept gradiva.

Vsako delo morata pozitivno oceniti vsaj dva recenzenta, ki ju imenuje pristojni minister.

Javna sredstva za izdajo publikacij lahko pridobi izdajatelj, če k vlogi predloži ponudbo vsaj treh založnikov in lasten predlog za izbiro z utemeljitvijo, o čemer odloči pristojni minister.

32. člen (promocijska dejavnost)

Kot promocijska dejavnost izobraževanja odraslih se štejejo predstavitve dejavnosti razvojnega, raziskovalnega in izobraževalnega dela, ki so organizirane na državni ali na mednarodni ravni, kjer sodeluje država Slovenija. Pri dodelitvi sredstev iz državnega proračuna za to dejavnost se upoštevajo naslednji kriteriji:

- kvaliteta,
- pomen za razvoj izobraževanja odraslih,
- inovativnost.

33. člen (mednarodno sodelovanje)

Sredstva iz državnega proračuna se lahko zagotavljajo tudi za dejavnost mednarodnega sodelovanja, ki zajema:

- obiske slovenskih strokovnjakov v tujini,
- obiske tujih strokovnjakov v Sloveniji,
- študijska izpopolnjevanja v tujini,
- štipendiranje za študij v tujini in
- sodelovanje v mednarodnih projektih in raziskavah.

O sredstvih iz prejšnjega odstavka odloča pristojni minister.

34. člen
(izpopolnjevanje in usposabljanje strokovnih delavcev)

Pri izpopolnjevanju in usposabljanju strokovnih delavcev se uporabljajo standardi in normativi, ki jih ta odredba določa za druge izobraževalne programe.

35. člen
(evalvacije)

Evalvacije v izobraževanju odraslih, v primeru prvih izvedb (poskusa) ali pa druge evalvacije, se izvajajo v skladu s pravilnikom o spremljanju izvajanja poskusa, razen če ni z odredbo pristojnega ministra drugače določeno.

VI. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

36. člen
(prehodna določba)

Od dneva uveljavitve te odredbe do oblikovanja letnega programa izobraževanja odraslih v skladu z zakonom se pri presojanju obsega izobraževanja upošteva obseg izobraževanja po javnoveljavnih izobraževalnih programih in programih splošnega izobraževanja za odrasle, ki se (so)financirajo iz državnega proračuna.

37. člen
(končna določba)

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. septembra 2000 dalje.

Št. 403-22/98
Ljubljana, dne 11. maja 2000.

Minister
za šolstvo in šport
dr. Pavel Zgaga l. r.